

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 76.

✓ Ljubljani, v ponedeljek 6. aprila 1891.

Letnik XIX.

Naloga državnih poslancev.

Ljudstvo je završilo svojo dolžnost ter poslalo v državni zbor novih poslancev. Ali so se volitve izvršile ugodno, ali se bodo izpolnile nade za novi državni zbor, tega nas bo kmalu prepričala prihodnost. Državna zbornica je do sedaj podobna belemu listu, kateri treba še napisati. Mnogo so obetale razne stranke, še več posamezni kandidati; in ako poslanci uresničijo le najmanjši del svojih obljub, tedaj mora napočiti za Avstrijo doba sreče in blagostanja.

Žal, da ne smemo gojiti takih nad, ako hočemo trezno računati z dejanskimi razmerami; moderni parlamentarizem ima namreč le vabljiv svit od daleč, od blizu opaževan ima mnogo senčnatih strani in je do sedaj prav temeljito varal ljudstva, ki so nanj zidala in od njega pričakovala boljših časov. — Vzlasti ne moremo nič posebnega se nádejati od avstrijskega državnega zbora, kajti volilni red za državni zbor je tako sestavljen, da ne morejo izvoljeni poslanci nikoli biti pravi zastopniki, prava podoba svojih volilcev. Liberalci so namreč tako vrezali volilni red, da bi jim bila, ako mogoče, za vse čase zagotovljena večina v državni zbornici. Ali ni na primer čudno, da po trgovskih zbornicah izvoli kakih 30 do 40 mož svojega poslanca v državni zbor, ko je treba v kakem volilnem okraju kmetiskih občin stotisoč duš, da se zanje posredno izbere državni poslanec? Toda i to pravico so podelili liberalci le onim trgovsko-obrtnim zbornicam, kjer so upali prodirati z liberalnimi kandidati; kjer to ni bilo gotovo, kakor recimo pri ljubljanski trgovski zbornici, tam imenovane zbornice nimajo pravice voliti svojega poslanca. V tem oziru se torej tudi pri obstoječem volilnem redu godi velika kri-

vica nam Slovencem, ker bi po sedaj veljavnem redu morali Slovenci na Kranjskem imeti jednega zastopnika več v državnem zboru.

Zadnji državni zbor je napovedoval kot svojo nalogo zelo važne preosnove, vzlasti v socijalnem in narodno-gospodarskem oziru; uresničil od vsega tega je le boro malo; cele kupe prošnja in visoke skladanice nerešenih predlogov in resolucij našel bo novi državni zbor na razpolago za svoje delovanje. Od vseh strani se objavlja sedaj parola, da se bo novi državni zbor pečal le s socijalno-gospodarskimi vprašanji, da bodo torej državnopravna, verska in politična vprašanja ostala popolno na strani. Mi smo gotovo za to, da se z nepotrebnimi političnimi tiradami, s teoretičnimi državnopravnimi govori ne trati zlati čas kratkoodmerjenih zasedanj v državnem zboru, marveč da se poslanci raje zanimajo za praktična vprašanja, od katerih ugodne rešitve je odvisno blagostanje milijonov avstrijskih prebivalcev. Vsi stanovi tožijo pri nas vsled slabih gospodarskih razmer, in če izvezemo neznatno število prebogatih kapitalistov, prepričani smo, da vsi drugi težko pričakujejo ugodnih rešitev gospodarskih zadev. Treba bo primerno za Avstrijo vravnati denarno valuto, skleniti nove trgovske pogodbe; izvršiti bo treba premembe pri carini, pričeti bo treba preosnovo in pravičnejšo razdelitev davkov, vzlasti zadolženo zemljo treba bo razbremeniti kmetškemu stanu, obrtnikom in delavcem treba dati trdnjše stanovsko organizacijo itd. To je res mnogo prepotrebnih stvari, ki se morajo rešiti čim preje tem bolje.

Toda mi jako dvomimo, da bi državni zbor uspešno deloval v socijalno-gospodarskem oziru, ako ne bo močna stranka v večini, ki bi bila jedina tudi v verskih, narodnih in državnopravnih vpra-

šanjih. Kajti le na podlagi pravice je mogoče uspešno delovati za duševno in gmočno blagostanje. In ker vzlasti slovanski narodi v Avstriji ne živajo še vseh svojih pravic, ker se vzlasti katoliškemu ljudstvu godé velike krivice, nemogoče je, da bi molčali katoliški, slovanski poslanci o verskih in narodnih vprašanjih. — Naloga novega državnega zbora je velevažna, a upanja je malo, da bi ji bil kos državni zbor v sedanjí svoji sestavi.

Neki dunajski, o sedanjem položaju prav dobro podučén list piše: „Razmere desnice so še vedno take, da more merodajno vplivati na vse parlamentarno delovanje. Ker so Poljaki, Rusini, konservativni češki veleposestniki in oba centumova kluba skoraj 12 let skupno postopali, ne vémo, zakaj bi bilo to tudi v prihodnje nemogoče. Ako pa te skupine ostanejo edine, so največja stranka v zbornici, gotovo tako močna, da se proti njeni volji ne more nič zgoditi. Edina, združena desnica lahko reče: „Nil de nobis sine nobis.“ Parlamentarizem ima svoje postave in posebno tehniko, katerim se je treba klanjati, če se sploh hoče kaj doseči parlamentarnim putem. Torej pravimo: združena desnica more za- braniti vse sovražne naklepe in storiti mnogo dobrega, nezjedinjena, razdeljena desnica pa pomeni naravnost gospodstvo levice.

Kaj naj storé slovenski poslanci? Od nekaterih strani se priporoča našim poslancem, naj osnujejo v zvezi z Dalmatinci slovanski klub. Mi se iz raznih vzrokov ne moremo ogreti za ta nasvêt. Znano jo namreč, da so dalmatinski poslanci, katerim sicer vsa čast, malokdaj polnoštevilno na Dunaju. Ostane pač eden ali dva, da brzojavi svojim tovarišem domov, kedar pride na vrsto važno gla- sovanje. Slovenci pa so premaloštevilni, da bi sami zá-se mogli kaj važnega doseči, če jih ne pod-

LISTEK.

Kriva pota.

(Povest. Spisal V. Fl. Goriški.)

VII.

Ko se je vrnil Jurij nazaj in prišel v kočó, dobil je ondi že vse tihotapce zbrane. „Kje pa si hodil toliko časa?“ vprašal ga je Kregar. „In še toliko tobaka nazaj prineseš? Ti si pa res pripraven za tihotapca. Gotovo so te tudi kje osleparili. Koliko si pa dobil denarja?“ Jurij mu je povedal. „Saj sem si takoj mislil, da bode kaj tacega“, govoril je potem dalje. „Ti si komaj dobro polovico tega prinesel, kolikor je bil tobak vreden.“

„Vsakdo je tožil, da je ta tobak slab, da skoro ni za rabo, kaj hočem, ako ga ne dam ceneje kakor sem zahteval, ne bi ga bil prodal nič.“

„Saj se ti koj na obrazu bere, da nisi tihotapec ali pa da si še-le sedaj med nje zašel“, dejal je Kregar. Še bi bil govoril dalje, pa mej tem je prinesla Špela veliko skledo dobro zabeljenih žgancev. Hitro je sédel v kót za mizo, naredil velik križ, molil polagoma očenaš, potem zgrabil žlico v roke in hajdi nad žgance.

* * *

Cez kakih štirinajst dni po navedenih dogodkih bili so tihotapci zopet na poti s Hrovaškega. Vsi, tudi Jurij, so vlekli težke cule na hrbtu.

Bilo je proti poldnevu. Ker so hodili že od jutra dalje, naganjal jih je zopet želodec, da bi kje ostali in napravili kosilo. Poiskali so si po navodu starega Kregarja pripraven prostor ter poskrili tobak, kjer se je dalo. Jorčan je potem z nekaterimi tovariši, med njimi je bil tudi Jurij, odšel v gozd na lov, ostalim je pa zapovedal, naj naberejo dovolj suhih vej in dračja.

Jorčan in ostali so hodili dolgo po gozdu, toda nikjer niso našli ničesar. Vrnili so se s praznimi rokami. „Sedaj bo pa lepo kosilo“, norčeval se je Kregar. „Nobeden se ne bode mogel pritoževati, da ga trebuh boli, ker se je preveč najedel.“

„Tiho bodite saj danes z vašimi neslanostmi“, godrnjal je Jorčan.

„Saj vé, kjer mene ni zraven, nikdo ničesar ne dobi“, hvalil se je kuhar Janez. „Ko bi jaz kam šel, ne bilo bi nikdar treba stradati, vedno bi imeli vsega dosti.“

„Ravno ti si za to, ti“, oglašil se je zopet Kregar.

„Lačni tu ne moremo hoditi. Pojdi pa ti, Janez, ki vse veš in znaš, v kako vás in naberi, kar se dá“, govoril je zopet Jorčan.

Janez je vstal ter naglo zginil med drevjem; čez kake pol ure pa se je vrnil z ovnom in veliko vrečo polno krompirja.

„Kje si pa vse to dobil?“ oglesi se pet glasov. „Gotovo si pa zopet kje kradel?“

„Kaj še,“ odvrnil je ponosno Janez; „meni so ljudje sami radi dali, ko sem prišel v bližnjo vas,

ki je kakih pet minut od tod. Ondi sem šel od hiše do hiše ter prosil za uboge preseške pogorelce, katerim je vse zgorelo. Čeravno nisem posebno lepo opravljen, držal sem se tako žalostno in pobožno, da so mi ljudje naložili krompirja in kruha.“

Potem je odvezal vrečo ter izsul kosove kruha in krompir iz nje. Hlastno so pograbili kruh.

„Kdo bi verjel, da se človeku, če je lačen, vse prileže,“ pripomnil je Kregar. „Akoravno že nimam zob, vendar ta kruh ravno tako lahko jem, ali pa še lažje, kakor v mladosti, ko sem imel še vse zobe.“

Ogenj so naredili, naložili so dračja, da bi napravili žerjavico in v njej krompir pekli.

Vsi so polegali okoli ognja ter zrlí v dim.

„Zakaj pa tako zelene reči nakladate na ogenj,“ srdil se je Jorčan. „Tu se ravno tako kadi, kakor v peklju. Bodo vsi mislili, Bog vedi, kaj počnemo tu.“

Ko je pa začelo s plamenom goreti, polegla se je tudi Jorčanova jeza. Razbrskali so žrjavico ter zagreblí vanjo krompir. Vsi so nestrpljivo čakali, kedaj bode pečen. Janez je vzel dolgo trsko ter počasi obračal krompir. Ko se je prepričal, da je popolnoma pečen, pobral je vsega iz ognja.

„Ko bi imel človek dosti denarja, potem bi se lahko živelo na svetu,“ začel je Janez razlagati svojo učenost. „Kako lepó bi se potem živelo! Ne bilo bi treba nič delati, ker samo spal in jedel bi.“

„Ako hočeš samo jesti, piti in spati, ti jaz lahko pomagam,“ smejal se je Kregar. „Poišči zaklad črnega Jurija, potem bodeš pa lahko poskusil, kako pripravno je samo jesti in piti.“

pirajo prijateljski klubi. Vse, kar smo doslej dosegli, zgodilo se je skoro brez izjeme le administrativnim putem. Vprašanje pa je, če bi se v sedanjih razmerah ostali klubi desnice kaj ozirali — recimo — na petnajst ali dvajset članov priporočenega slovanskega kluba.

Mi ostanemo torej pri svoji misli, da sedaj naši poslanci najboljšje storé, če vstopijo v Hohenwartov klub, toda s tem pogojem, oziroma trdnim zagotovilom, da bodo ostali člani Hohenwartovga kluba pri vsaki priliki podpirali slovenske itak skromne zahteve in pravice.

Večina od slučaja do slučaja.

To je geslo, po katerem se baje hoče ravnati grof Taaffe. Ministerski predsednik hoče postopati po vzgledu kneza Bismarcka, ki si je znal poiskati večino sedaj tukaj, sedaj tam. Taaffe se pa za tako večino ni rad odločil, temveč iz zamotanega položaja ni imel drugega izhoda. Staročeska stranka je zginila s pozorišča, z Mladočehi pa Poljaki hoditi ne hoté. Na desnici torej ni bilo moči dobiti večine; grofu Taaffeju ni družega kazalo, nego zadovoljiti se s slučajno večino ali pa odločiti se za levičarsko politiko. Grof Taaffe pa ni hotel za Plenerja in Chlumeckega iti po kostanj v žerjavico. Poljaki tudi neso bili posebno naidušeni za levičarje in tako je prišlo, da je ž njih pomočjo Taaffe zabranil vsaj za nekaj časa še levičarsko ministerstvo, misleč si, čas pridobljen, je vse pridobljeno.

Položaj je res tak, da se s početka nov državni zbor ne bode mogel lotiti rešitve raznih verskih in narodnih vprašanj. Treba bode potrpeti. Ko bi kaka frakcija na desnici taka vprašanja preveč naglašala, spravila bi vlado in desnico le v zadrego in kaj lahko pritirala do tega, da nakrat pride levica na krmilo. S tem bi ne koristila sebi, temveč le nasprotnikom. Zaradi tega se mi ne vjemamo s tem, da bi Slovenci niti dné ne smeli čakati na Dunaju, da ne bi vlade dregali, naj izvede narodno enakopravnost, in ko bi nam Taaffe takoj ne ustregel, pa bi morali pretiti z opozicijo. Naloga desničarjev bode morala biti pred vsem ta, da pridobé več pristašev in tako zopet sami dobé večino. To se da tudi doseči, če bodo le odločno pa previdno postopali.

Vlada sama ima upanje, da jej bode kmalu mogoče dobiti večino na desnici. Taaffe drugače ne bi zavrgel levičarske podpore in se zadovoljil z negotovo večino. Pričakovati je, da se bodo razmere v kratkem premenile.

Mladočehi bodo na Dunaju kmalu spoznali, da položaj za-nje ni ugoden. Zmernejši elementi bodo prevideli, da se v opoziciji, v katero sta jih porinila Gregor in Vašaty, ne da ničesa opraviti. Kmalu jim bo tesno v mladočeskem klubu in bodo skušali pri-

blizati se desnici. Desnica jim bode gotovo tudi rada podala roko. Poljaki neso nikakor nasprotni vsem Mladočehom, temveč le nekaterim rusofilskim kričanjem. Ko se odločijo zmernejši elementi mladočeske stranke od drugih in pridružijo desnici, bode poslednja zopet sama imela večino in ves vpliv levičarjev je uničen.

Da se pa ta razpad mej Mladočehi prigodi, sme se pričakovati skoro z matematično gotovostjo. Mladočeski vodje sedaj še tajé, da bi mej njih stranko ne bilo jedinstva, tudi mladočeski listi bi radi svet preverili, da je v njih vrstah vse v redu. Kdor pa stvari trezno opazuje, pa bode kmalu opazil, da ni tako. Da pri shodu mladočeskih zaupnikov ni bilo dr. Gregra in Vašatyja, to ni le slučaj, temveč ima nekaj več pomena. Organ kmetske stranke, „Selske Noviny“, pri katerem listu ima veliko besedo državni poslanec Stiasny, dosledno napadajo radikalnejše Mladočeha, kar pač dokazuje, da omenjeni poslanec nikakor ni vesel zveze z dr. Gregrom.

Nesloga, ki se sedaj še le pojavlja mej Mladočehi, bode vedno večja, in predno bode potekla sedanjemu državnemu zboru legislativna doba, mladočeske stranke v sedanjosti sestavi ne bode več.

Desnica bode pa gotovo tudi napela vse sile, da izvabi iz mladočeskega kluba zmernejše poslance. Posebno slovanski poslanci na desnici morajo porabiti ves svoj vpliv, da razrušijo mladočeski klub in tako pomagajo desnici do večine.

Ko tako desnica dobí zopet večino, bode nastopil pravi čas, da se loti rešenja narodnih in drugih političnih vprašanj. Slovenci se moremo nadejati, da bode tudi za nas kaj storila. Veselo znamenje je, da se tudi Poljaki vedno bolj izrekajo za narodno enakopravnost in zanimajo za druge Slované. Zaradi tega za gotovo upamo, da bode konec postavodajne dobe državnega zbora za nas Slovence ugodnejši, nego je začetek, da naši poslanci nikakor ne bodo zaman hodili na Dunaj. Vse je seveda závisno od tega, če bode desnica si izbrala prava pota.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. aprila.

Notranje dežele.

Novi člani gospodske zbornice. Češki listi se pritožujejo, da sta samo dva Čeha poklicana v gospodsko zbornico. V gospodski zbornici je mej 230 člani samo 8 Čehov. To pač jasno kaže, kako se prezirajo Čehi.

Česka sprava. Dr. Makso Menger je izdal brošuro o češki spravi. Ta nemški poslanec piše, da so državnozbornske volitve pokazale, da se sprava ne dá izvesti na podlagi dunajskih dogovorov. Tolaži se pa s tem, da bi sprava za Nemce ne imela posebne vrednosti, prememba volilnega reda bi celó Nemcem škodovala, ker bi potem Nemci nikdar več ne mogli dobiti večine v češkem deželnem zboru. — Mi tudi sami verjamejo, da Nemcem posebno na spravi ni več ležeče, kajti najvažnejše predloge so že spravili pod streho.

Črni Jurij je preveč zaupal ter šel v sovražni ogenj; navduševal je tovariše, naj se hrabro branijo. Kmalu se zvrne s kroglo v prsih na tla. Jaz sem vrgel puško proč ter ga hotel vzdigniti.

„Umrli bodem,“ dejal je bruhajoč kri iz ust. „Glej, da se rešiš v kako otlo drevo, mene pa tu pusti. Jaz bodem tako kmalu pri koncu. Moj denar lahko dobiš, ako hočeš. V sredi gozda stojé na malem holmcu tri stare bukve. Posoda z novci je pa pred temi bukvami. Holmec se spušča na jedni strani strmo v dolino, kjer buči deroča reka . . . Nekaj denarja pa daj za sv. maše za mojo grešno dušo.“

„Zamrmral je še nekaj, toda jaz ga nisem mogel več razumeti. Utila se mu je kri, nagnil je glavo nazaj, še enkrat se stresnil, in bil je mrtev. Jaz sem ga pustil ter bežal bolj proti sredini gozda; bil je že skrajni čas. Od mojih tedanjih tovarišev nisem nikogar več videl, najbrž so vsi poginili.“

„Hotel sem postati pošten človek, toda navada je železna srajca. Akoravno nisem šel več med rokavnjače, vendar sem prišel med vas, da tu sklenem svoje borno življenje. Zaklada nisem našel. Ko me je minil prvi strah strah, hodil sem sicer mnogo po gozdih, ko bi slučajno naletel na tak grič, kakor mi je povedal črni Jurij. Toda ves trud je bil zaman. Kajti kaj pomaga, če mi je natanko opisal mesto, kjer je zaklad, kraja pa vendar ne vém. Svet je velik, Bog veči, kje je imel svoje skrivališče. Poiščite ga, če morete, le njegovo poslednjo voljo izpolnite.“

(Dalje sledi.)

Moravski Čehi. „Moravska Orlice“ piše, da se je že večkrat pripetilo, da so moravski Čehi hodili v državnem zboru svoja pota. Le a 1874. so moravski Čehi šli v državni zbor, dotlej so Čehi na Češkem ostali v pasivni politiki. Pozneje se je pokazalo, da so moravski Čehi prav imeli, in sedaj so tudi Čehi s Češkega v državnem zboru. Pa tudi v bodočem državnozbornem zasedanju si moravski Čehi ne bodo dali predpisovati politike od Mladočehov. Moravani bodo pa podpirali pametne predloge mladočeske, in če poslednji dosežejo kake uspehe, bode to tudi Moravane veselilo. „Moravska Orlice“ je glavni organ moravskih Čehov in smemo preverjeni biti, da piše tako, kakor mislijo češki državni poslanci z Moravskega. Gotovo je torej, da moravski Čehi ne bodo hodili vkupe z Mladočehi in se poslednji ne bodo mogli ponašati s tem, da govoré v imenu vsega češkega naroda.

Mladočehi in Rusini. Starorusini obrnili so se nekda do Mladočehov, da bi se potegovali za Rusine v državnem zboru, ker ne zmatrajo mladorusinskih poslancev za prave zastopnike naroda. Zares pravo stranko so si izbrali za zagovornico, kajti Mladočehi najbrž še za Čeha ne bodo ničesar mogli doseči. Ne vé se pa tudi, če bodo Mladočehi voljni obljubiti Rusinom svojo pomoč, kajti s tem bi se le znova zamerili Poljakom in tako za zmirom zaprli si pot v državnozbornsko desnico. Zmernejši Mladočehi najbrž ne bodo marali za zvezo s Starorusini.

Schwarzenbergov govor. Omeniti moramo, da se je kneza Schwarzenberga govor malo drugače glasil, nego so ga priobčili razni listi. Knez se ni izrekel proti razdelitvi okrajev po narodnostih. On je celó za premembo volilnega reda in pa razdelitev okrajev po narodnostih, rekel je le, da ni za tako razdelitev, kakor jo Nemci želé. Nemcem ni za interese obeh narodnostij, temveč bi le radi zaključeno nemško ozemlje, to je, deželo v deželi, kar bi naposled pripeljalo do razdelitve češke kraljevine. Knez torej ni proti spravi, temveč le želí, da se pri spravi ozira na koristi obeh narodnostij.

Vnanje države.

Reskript kneza bolgarskega. Knez Ferdinand je izdal reskript ministru Stambulovu, kateri so nabili po zidovih v Sofiji. Ta reskript se glasi: „Obžalovanje in obsojevanje, katero je izrekel bolgarski narod povodom umora jednega najboljših ljudi in talentov, jednega mojih svetovalcev, in hkrati veselje, ki se je izražalo, da sta tako čudno bili rešeni iz hudodelskih rok, ki so bile namerjene proti vam, je dokaz, da so notranji in vnanji sovražniki drage naše dežele obupali, da bi deželo uničili z vstajami in pulti naroda in vojske. Preverjeni, da sta jih zapustila narod in vojska in da jih prezirata zaradi njihove izdajalske politike proti deželi, začeli so sovražniki Bolgarske posluževati se najpodernejših in najstudenjših sredstev, jeli so bolgarske državnike v temi napadati v nadi, da bi mogli uresničiti svoje proti deželi naperjene načrte, če umoré jednega najodličnejših rodoljubov. Pa tudi po tej poti, katero so sedaj nastopili, ne bodo prišli sovražniki dežele naše do svojega smotra, dokaz temu to, da je božja previdnost vašo osobo obvarovala in da je ves narod v Bolgariji bil jako vznemirjen zaradi nečuvnega hudodelstva. Mučeniški venec, s katerim se je venčal pali bolgarski domoljub, od katerega učenosti je dežela toliko pričakovala, in nedolžno prelita kri bodeta še bolj utrdila ideal bolgarskega patriotizma, na katerem se bodo razbili vsi hudobni naklepi sovražnikov naših. Izrekajoč Vam veselje svoje, da je Bog na tako čudoviten način obvaroval hudodelske roke mojega prvega svetovalca in odličnega sodelavca za svobodo Bolgarije, ne dvomim, da bode vlada moja storila odločne naredbe, da izvé nove razbojnike in orodja sovražnikov dežele ter jih kaznuje in tako uniči poslednje ostanke sovražnih elementov v deželi. Vam vedno naklonjeni Ferdinand.“

Bolgarija. Iz Sofije se poroča neka precej čudna vest. Zadnje dni dobili so princ Ferdinand, princesinja Klementina in minister Grekov pisma, oddana v Sofiji na pošto, v katerih se jim preti s smrtjo, če princ in princesinja ne ostavita Bolgarske in Grekov ne odstopi. Pisma so pisana na dober papir, ki ima začetni črki P. B., kar so zmatrali za začetni črki imena bivšega tajnika ruske agenture, Bogdanova. Pisava je podobna pisavi v aktih neke pravde, ki se je precej davno že vršila. Te akte je pa pisal bivši kavas pri ruski diplomatski agenturi. Nemški generalni konzul je, ko se mu je stvar pojasnila, odredil, da kavasa zapró. Preiskava bode pokazala, če je res ta kavas kaj kriv in če je pisava teh pisem kaj v zvezi z ministra Belčeva umorom. Nam se stvar ne zdi prav verjetna, kajti bivši ruski funkcionarji se pač ne bodo na ta način mešali v bolgarske zadeve. Morda je prevelika gorečnost preiskovalnega sodnika in izvedencev preiskavo zapeljala na napačen tir.

Bismarckova kandidatura. Bismarckovi pristaši se nadejajo, da bode Bismarck gotovo voljen, če tudi pride v ožjo volitev. V ožjo volitev prišel bode s socialnim demokratom, in svobodomiselnimi volileci mu bodo pri ožji volitvi dali glasove ali se pa vsaj volitve ne vdeležili. Nevarnejše bi pa bilo za Bismarcka, ko bi prišel v ožjo volitev s svobodomiselnim kandidatom, kajti v tem slučaju bi socialni demokratje dali glasove njegovemu nasprotniku in mu pripomogli do večine.

„Kje pa leži zaklad črnega Jurija?“ oglasijo se vsi na jedenkrat ter stopijo bližje okoli Kregarja.

VIII.

„Ali veste za kraj, kjer je črni Jurij zakopal svoj denar?“ vpraša Joržan. „Tudi jaz sem že čul, da je nekje zakopanega zeló mnogo denarja, katerega je črni Jurij skril, potem pa nenadoma izginil, da nikdo ni vedel, kam.“

„Da, ravno zaklad črnega Jurija sem jaz imel v mislih,“ odgovori mu Kregar.

„Kako pa ste zvedeli, kje je zakopan?“

„Od tega je kakih šestindvajset let sém, ko sem bil v družbi črnega Jurija.“

„Kdo pa je bil črni Jurij?“ vprašajo mlajši tihotapci Kregarja.

„Črni Jurij je bil tihotapec; toda to mu ni bilo po volji; postal je rokovnjač. Nabral si je mnogo denarja, katerega je nekje zakopal. Ravno je pravil, da ima zadosti, da bode popustil rokovnjaštvo, ko so ga nenadoma ustrelili vojaki. Jaz sem bil poleg njega, ko se je zgrudil od krogle zadet.“

„Poleg njega?“ začudijo se tihotapei. „Morda vam je pa povedal, kam je zakopal denar?“

„Ko so se bili tihotapei in rokovnjači zeló pomnožili, poslali so veliko vojakov na nas. Nekega lepega jutra pričelo se je streljanje. Ljuto smo se borili, ker smo vedeli, kaj nas pričakuje, če nas dobé v pést. Že jih je palo več tihotapev, in umikali smo se na jedno stran ter skušili prodreti skozi vojaške, ki so nas okfenili od vseh strani.“

Italija in Združene države. Prepirl med Italijo in Združenimi državami se bode kmalu poravnal. Predsednik je že storil potrebne korake, da se kaznujejo morilci Italijanov. Preiskava proti njim se kmalu prične. Italijanski zastopnik ostane torej v Washingtonu in več ne priganja, da bi se mu izročili potni listi. Prebivalstvo v Novem Orleansu je pa bajé precéj razburjeno zaradi tega, da se začne ta preiskava.

Izvirni dopisi.

Z dežele, 4. aprila. (Tovarišu za spomin!) Dopisnica me je čakala na mizi. Pogledam, berem: „g. Ant. Tramte v St. Petru danes jutraj umrl. . . . 22. marca 1891.“

Umrli si torej? Umrli, dá umrl v 44. letu svojega življenja. Saj sem te pokropil, saj sem stal ob jami, ko je prst letela na Tvoje trudne kosti.

In kako si umrl? Tako lepo, da lepše nisi mogel umreti. Na praznik sv. Jožefa si še daroval za svoje ovčice nekrvavo daritev nove zaveze, v petek si počival, v soboto dopoldne si prejel sv. popotnico za dolge pot v večnost, popoldne si spisal in zapečatil svojo oporoko, na cvetno nedeljo jutraj pa je zletela Tvoja blaga dušica v rajske višave.

In zakaj si umrl? Žrtev si bil svojega poklica.

V hudem mrazu in velikem snegu si nesel pred leti zadnje tolažilo nekemu bolniku. Ta pot je bila kal Tvoje bolezni, ki Te je obiskovala v različnih potencah, dokler Ti ni počasna jetika pljuč ugonobila.

Res duhovnikova smrt to!

In kdo si bil Ti ljudem na zemlji?

Dne 6. maja 1846. leta Te je rodila slovenska kmetska mati v Škocijanu na Dolenjskem, 23. julija 1871. l. Te je škofovska roka posvetila v Ljubljani, kapelan si bil na velikih in težavnih farah v Sent-Rupertu, v Žužembregu in v Dobropoljah, dokler se nisi radi bolehnosti lanskega septembra preselil za ekspozita k St. Peter na Notranjsko.

Trdno upamo, da Ti je sv. Peter takoj odprl vrata nebeška. Saj si bil duhovnik tako vesten, človek tako miroljuben, mož tako moder. Žrtev nepretrgana je bilo tvoje življenje, pokora budih in dolgih boleznij Tvoj konec.

Niso Te nosili na ramah, niso Ti peli slave po javnih shodih, niso Te pisali po časnikih, toda nosile so Te v srcih hvaležne ovčice, peli so Ti slavo svetniki v nebesih, pisali so Te angelji v zlato knjigo zaslužnega življenja. Pa če si vršil svoj poklic tako častno in vestno, nisi pozabil tudi ob preostalih urah sreče dobrega ljudstva. Če duhovnik v krajih, koder ni zdravnik in si ga ne morejo vselej naročiti, tudi skrbi za telesno zdravje svojim ovčicam, je to lepo, dasi nehvaležno delo krščanske ljubezni. In ti, v Bogu umrli moj tovariš, storil si to! Elektrohomeopatično si zdravil in marsikomu otel zdravje in življenje.

Obširno je bilo Tvoje obzorje in sukati si se znal v vsakem krogu, dasi si bilsamo „kapelan“. Umetalnosti si ljubil, vzlasti fotografija Ti je bila pri srcu ter si jo izvrševal teoretično (glej spis njegov v lanskem „Dom in Svetu“) in praktično. Mehanika Ti je bila že od mladih let priljubljen predmet in marsikako orodje (celó voz) si iztesal in izklesal sebi in svojem. Praktičen si bil v duhovnem pastirstvu, praktičen v privatnem življenji; vse Ti je prav služilo, povsodi si bil doma; res uzor pravega duhovnika.

S svojo mirno, modro besedo si se prikupil vsakemu. Kaj pa še le v zaupni družbi! Takrat se je odprl vir Tvojega znanja in pripovedovati in zabavati si znal tako prijetno in gladko z dovtipi in povestmi, katerih si nabral v dolgi izkušnji. Pripovedovati si res znal kakor malokdo.

Vselej si se pokazal zavednega rodoljuba in časnika, pa kaj si naročal lepo število.

Bil si mož poštenjak in drag nam je torej spomin. Celó slutnja, da Ti denar ne gre rad iz rok, bila je napačna; to je pokazala Tvoja oporoka, ki ni imela Bog vé kaj oporočati. —

Toda zdaj Te ni več mej nami. Truplo Tvoje čaka vstajenja na Šentpeterskem pokopališču, Tvoja duša pa vživa nad zvezdami Tistega, ki si ga tolikrat hvalil in klical v življenju. Tudi nas ne pozabi!

O Tvojem mrtvaškem sprevodu pač veljajo pesnikove besede:

A dasi nam se je ločiti,
Nad tabo treba ni solziti;
Na srečni poti ti si zdaj,
Na poti v grob, na poti v raj.

Pokój sladák te čaka v jami,
Neskončna sreča nad zvezdami;
Mi spremljamo v mirú te kraj,
Krilatel pa v nebeški raj!

Tovariš.

Iz Prage, 1. aprila. (Češka Velikanoč. — Deželna jubilejna izložba in cesarjev prihod. — Marija Riegrova †.) [Konec.] Mili Madjari! Tudi oni so imeli izložbo, toda štirikrat dražjo in so se ná-njo pripravljali — tri leta. Češka jo že zdaj, ko še ni dovršena — kakor veščaki trdijo — nadkriljuje. Toda po podporo oni ne hodijo daleč — priredili bodo — svetovno. Kako se jim bode ta ponesla, če so si že na svojo deželno — ali pardon! — državno morali pomagati z izdelki z Dunaja, Prage, Plzuje, tega ne povedó. Dober tek!

In ko so velikonočne praznike narodi in ves krščanski svet proslavljali odrešenje človeštva, velikonočno nedeljo poslal je Gospod novo skušnjo, nov udarec g. dr. Riegru. Vrla žena, odlikajoča se kot matrona po blestečih občanskih krepostih, požrtvovalna in rodoljubna češka žena, vzorna soproga in mati Marija Riegrova, hči pokojnega dr. Palackega, zatisnila je v večnem mestu ob Tiberi, v Rimu, kamor je spremila soproga svojega, v svojem 58. letu, svoje oči, zadeta od kapí. Kardinal Rampola, oba avstrijska veleposlanika in avstro-ogrska kolonija izrazili so svoje sožalje osobno dr. Riegru.

Misel, da dobre te gospé ni več med živimi, tisočerm očesom izvablja solze, najgloblje pa še prešinja sree njenemu, v poslednji dóbi takó kruto in nezasluženo skušenemu soprogu. Od vsega, čemur je dr. Rieger posvetil na tem svetu življenje svoje, ostala mu je soproga, ta biser dobrotljivosti in plemenitosti. Smrt je tu pretrgala najnežnejšo zakonsko véz. Meseca avgusta bode 13 let, ko sta v rodbinskem krogu na Malči praznovala srebrno poroko, obsipana z voščili in čestitkami od vseh strani. Tudi danes nebrojni čestitelji in prijatelji dr. Riegru pošiljajo svoje izjave, toda te izjave izražajo globoko sožalje. Čudno naključje je, da je mati gospe Riegrove, nepozabna soproga velicega Palackega, prominola l. 1861. v baš takih okoliščinah, in sicer na povratku iz Nizze v Podmoklih.

Pokojnico je dičilo veliko človekoljubje in dobrotljivost. Nevenljive so zasluge njene za male otroke revnih praških rodbin. Ž njeno požrtvovalnostjo je založeno v Pragi iz prostovoljnih darov mnogo otroških oskrbovalnic (jesle), v kojih ima nad 5000 otrok svoje zavetišče. Pokojnica je bila dalje odličen činitelj v mnogobrojnih gospéjnih društvih; ona je ustanovila nadaljevalno šolo za deklice. Zlasti za okrašenje cerkve sv. Cirila in Metoda v Karlinu stekla si je trajnih zaslug; v obče je bilo pa delovanje njeno povsem blagodarno. Poročena je bila z dr. Riegrom leta 1853. Iz tega zakona pohajajo trije otroci: dr. Bohuš Rieger, vseučilišni docent, in dve hčeri.

Ni ga na Češkem plemenitega srca, da bi ne bilo povodom smrti njene zaplakalo. Mnogo, mnogo dobrega je storila, in imenu njenemu bode v povestnici humanitarnih in blagotvornih ustanov ohranjeno na veke odlično mesto. Čast njenemu spominu! Bog tolaži to skušano rodbino, tem pa nakloni novih dobrotnikov, koji so zgubili najplemenitejšo mater in skrbnico!

Dnevne novice.

(Imenovanja.) Za okrajnega sodnika v Rogatecu je imenovan tamošnji pristav g. Adolf Meixner; za sodniška pristava sta imenovana avskultanta gospod Gvidon Visconti za Metliko, gospod Ivan Pirnat za Lož; za načelnika pomožnih uradov pri okrožnem sodišču v Novem Mestu je imenovan g. Fr. Klemenčič. Sodniški pristav g. pl. Garzarolli je premeščen iz Metlike v Škofjo Loko.

(„Medica Slovenska“) vabi na LXXXVIII. odborovo skupščino v sredo dné 15. aprila 1891. l. ob 5. uri popoldne v društveni hiši na Kongresnem Trgu št. 7. Dnevni red. 1. Potrjuje zapisnika o LXXXVIII. odborovi seji. 2. Naznanila predsedništva. 3. Poročilo književnega odseka. 4. Razgovor o „Besedi“ in o nasvetovanem literarnem časopisu. 5. Poročilo gospodarskega odseka. 6. Poročilo tajnikovo. 7. Posameznosti.

(P. Athanasij.) bivši profesor Vonbank v Ljubljani bo drevi ob 1/8. uri v redutni dvorani pripovedoval o južni Afriki, kjer biva kot ud reda trapistov. Na zanimivo predavanje danes vnovič opozarjamo.

(Berolinski „Schulverein“,) kateremu je svrha, kakor znano, ne sicer na Nemškem, temveč v tujini, zlasti pa po slovanskih pokrajinah avstrijskih z markami podpirati ponemčevanje, imel je 21. marca slavnostno zborovanje, pri katerem se je poročalo o vspehih dosedanjega delovanja ter razmotrivala daljša sredstva za razširjanje nemštva v tujini. Osobito poučen za nas je slavnostni govor prof. dr. Wattenbacha, s katerim je ta mož priznaval, da berolinskemu „Schulvereinu“ je glavni nalog ponemčevanje in nadvlada nemškega življa nad slovanstvom, in da je glavno polje njegovemu delovanju na Češkem, Moravskem in Slovenskem. Po dr. Wattenbacha besedah bila je nekoč dóba, „ko se je nemško ljudstvo silno razširjalo preko svojih mej, osobito iztočnih, ter bilo navdihnjeno s ponosno samozavestjo o svojem poklicu do gospodstva ondi, kjer so se mu posrečile velike in trajne prilastitve.“ Ker je pa ta doba vže minula in mnogo rojakov živi odločenih od nemške države, ne preostaja Nemcem drugega, nego na vse možne načine braniti nemštvo teh odtrganih plemen ter z denarnimi podporami krepiti njih položaj. Ta namen je pa dokaj težaven, ker se je „Schulvereinu“ na Ruskem in Ogerskem, kamor se smejo prispevki iz Berolina pošiljati povsem tajno, boriti z nepremagljivimi zaprekami. Radi tega je živa potreba, da se nemško šolsko društvo osobito ozira na Češko, Moravo in slovenske pokrajine, kjer more razvijati plodno svoje delovanje zlasti zdaj, ko je nadeja, da v Avstriji nastane politiški preobrat. — Če je kedó še dvojil o ponemčevalnem namenu berolinskega „Schulvereina“, podučil nas je dr. Wattenbach odkritosrečno, da berolinsko društvo ne more pri nas javno delovati, temveč, da mora oprezno pošiljati svoje denarne podpore, ter neposredno priznava, da je to delovanje nasilnost proti slovanskim narodom. Vže ta kratki posnetek iz dolgega slavnostnega govora na shodu berolinskega „Schulvereina“-a zadostuje, da vemo, kam meri to društvo, o katerem je znano, da je z dunajskim nemškim šolskim društvom „jedne misli, jednega srea.“

(Slovensko gledališče.) Včerajšnja predstava na korist gospe Borštnik-Zvonarjeve in g. Sršena je bila prav dobro obiskana. Oba beneficijanta je občinstvo odlikovalo z obilno pohvalo in duhtečimi cveticami. Vsi igralci so prav dobro igrali, a omeniti moramo, da v mnogem oziru igra „Gospa, ki je bila v Parizu“ ni bila srečno izbrana za ta večer. Osobito jezik je zastarel in treba bi bilo ostre pile.

(Poročil) se je danes v Opatiji g. Josip Bohinec z gospodičino Fr. Varglieu, hčerjo tamošnjega posestnika vile.

(Kačičev spomenik.) Odbor mestnega zastopa za Kačičev spomenik v Zagrebu sklenil je te dni, da se mora ta načrt čim prej izvršiti. Troški so proračunjeni na 4800 gld. Doslej je mestni načelnik dr. Amruš poklonil 1000 gld., iz mestne dotacije za podporo domačih umetnikov bodo vzeli 2000 gld., ostanek pa nabrali z dobrovoljnimi darovi. Spomenik bodo slovesno odkrili ob času jubilarne razstave.

(Za drugi štajerski katoliški shod) so se došli trije odseki: prvi za umetnost, drugi za politiko, šolo in časnikarstvo, tretji za socijalno vprašanje. Odsek za socijalno vprašanje se je sestavil, in sleer mu je načelnik baron Oer, namestnik dr. Messek, zapisnikar Al. Stradner, poročevalca dr. Neubauer in Al. Stradner. Odseku za politiko, šolo in časnikarstvo je načelnik prelat Al. Karlon, namestnika grof d' Avernas in vitez Hartmann, zapisnikar K. Rauch, poročevalci M. Simetinger, prof. dr. Gutjahr in msgr. J. Zapletal.

(Koliko so stale dunajske državnozborske volitve.) Novcev, novcev, novcev zahteval je znani general za vojskovanje. Tudi general nemške levice, baron Chlumecky, popeval je to pesnico. V nekem nacionalnem listu smo čitali, da so potrebovali ogromno denarja za agente, vozove, pivo in vino, koje je teklo kar v potocih; volilci se letos še zmenili niso za frankobrodске parke (klobasice), postreči se jim je moralo z biftekcom. Wrabetz stal je nemško levico 18.000 gld., propali Kronawetter — 36.000 gld. V seznamu darovalcev so skoro vsi odlični dunajski borzijanci, n. pr. Walten, Königswarter, Springer, Thorsch, Ziehrer, koji so tem načinom prostovoljno plačali borzni davek seveda na korist volilne agitacije, a ne v korist države. Znani „dobrotnik“ služnikov dunajskega tramwaja, Reitzes, daroval je 5000 gld., bratje Guttmann, koji umejo

na Dunaju dražiti oglje, podarili so v gori napomneno svrhu — 15.000 gld.

(Vincencijeva družba) ima ta teden v četrtek, petek in soboto (9., 10. in 11. t. m.) pri sv. Florijanu duhovne vaje ob šestih zjutraj in ob sedmih zvečer, katere se bodo v nedeljo sklenile s skupnim sv. obhajilom, popoldne ob šestih pa s četrtletnim obnim shodom v Marijanišču. Povabljeni so udje in drugi prijatelji društva.

(Okrajna bolniška blagajnica ljubljanska) imela bode dne 12. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v mestni dvorani svoj občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo a) o dohodkih, b) o izdatkih zaključkom 31. dne decembra 1890. leta; 2. določilo o računskem poročilu blagajničnega načelnikstva in odobrenje; 3. volitev a) volitev blagajničnega načelnikstva devetih članov, b) volitev nadzorovalnega odbora šestih članov, c) volitev razsodišča petih članov; 4. nasveti.

(Goriška ljudska posojilnica) je imela v četrtek svoj izredni občni zbor, ki je izrazil sožalje nad smrtjo mnsgr. Marušiča s tem, da je vstal, ter naročil predsedniku, naj izreče zborovo zahvalo odstopivšemu mnsgr. Kravanji. Na to sta bila soglasno izvoljena v nadzorstvo mnsgr. Fr. Košuta, župnik in dekan, v ravnateljstvo pa gospod Ivan Dekleva, trgovec v Gorici. Nadzorstvu je predsednik mnsgr. Košuta, tajnik g. And. Kocijančič. Hranilne vloge se obrestujejo po 4½ odstotkov, od posojil se tirjajo obresti po 6 odstotkov.

(Mesto Pazin) v Istri ima po zadnjem štetju 14.963 prebivalcev, in med temi 13.263 Hrvatov, 134 Slovencev.

Raznoterosti.

— Nova vseučilišča na Ogrskem. Velikovaradinski list „Nagyvárad“ je izvedel, da se v Velikem Varadinu, Debrečinu, Košicah in Požunu ustanove poleg pravnih akademij še filozofične, oziroma bogoslovne fakultete. V Požunu namerava osnovati se tudi medicinska fakulteta.

— Merkur. Velike težave imeli so zvezdoznanci s preiskovanjem, kako se vrtil Merkur okrog svoje osi. Ta planet je jako težavno opazovati, ker je navadno v veliki bližini solnca. Zadnji čas se je zvezdoznanec posretilo, določiti, da se Merkur tako suče okrog svoje osi, kakor luna okrog zemlje, da ima vedno jedno in isto stran obrneno proti solncu, kakor jo ima tudi luna proti zemlji.

— Krč v vodi. Ameriški zdravnik dr. Roche se je preveril, da se ljudje motijo misleči, da ga krč prime, če se kak plavalec nakrat potopi. Krivo temu je le, da vodne pene in vodni prah pridejo v sapnik in potem sapo zapró. Če pride voda v sapnik pri vsopenju, ko so pljuča prazna, se nesrečnik nakrat potopi. Če pa pride v sapnik, ko se oddihamo, je pa borba v vodi daljša. Sapo pa voda v vsakem slučaju zapre in nesrečnik se več pomagati ne more. Če opazi, da plavalec čudno se giblje z rokami, moraš mu hitro na pomoč, kajti sam si več pomagati ne more.

— Razstava orijentskih preprog otvorila se je v soboto na Dunaju. Pri otvorjenju bili so nadvojvoda Karol Ludovik in pa ministri Pražak, Gautsch, Bacquehem in Zaleski.

— Vedno žejen. V Oberhofenu na Gorenjem Avstrijskem umrl je te dni delavec, ki je v svojem življenju silno popival. Vpijanljivih pijač z mladega ni maral, ali popil je na dan po deset starih bokalov vode. Ker je učakal okrog 70 let, je v svojem življenju popil vsaj 6000 veder vode. Od vojakov so ga morali odpustiti zaradi neprestane žeje.

— Visokost oblakov. Švedski in nemški prirodnoznaneci so določili, da so najvišji oblaki 8600 metrov nad zemljenim površjem.

Telegrami.

Maribor, 6. aprila. Dva shoda nemškega ljudskega društva sta bila uradno razpuščena, prvi, ker se je sešel neopravičeno, drugi, ker je bila zabranjena kontrola o vstopni pravici.

Dunaj, 5. aprila. Poročilo državnih železnic za leto 1890. izkaže 67.495.373 gld. skupnih dohodkov.

Tešin, 6. aprila. Ker se je navzlic uradni prepovedi sošel shod rudokopov ostravskih, katerega se je vdeležilo tudi več tujih socialistov in potovalnih govornikov, bil je shod razpuščen.

Barcelona, 5. aprila. Tukajšnja policija je prišla šest anarhistov, ki so na sumu, da so na skrivnem delali bombe. Tudi so dobili več delavcev oboroženih.

Carigrad, 5. aprila. Povodom dogodka v Skopljah odstavili so kosovskega valija na

zahtevanje avstrijskega veleposlanika in ustregli vsem željam gledé na zadoščenje.

Poslano.

Gospodu brezimnemu dopisniku ljubljanskemu „Slov. Naroda“ v pojasnilo.

Ne bi se mi sicer vredno zdelo odgovarjati na dopis iz Ljubljane v „Slov. Nar.“ z dne 4. aprila t. l., v katerem brezimni dopisnik skuša osmešiti moj govor o priliki proračunske debate v zadnji seji občinskega sveta, češ, o čevljih govori naj le kopitar, ko bi ne presegala domišljavost gospoda dopisnika o samem sebi že skrajne meje in bi se že skoraj smela imenovati samoveljčljivost (Grössenwahn), kaj bodo namreč drugi navadni ljudje govorili o občinski upravi (akoravno imajo dolžnost in pravico), jaz sam sem vso vednost vzel v zakup in moje mnenje je edino pravo. Navada je v vsaki olikani družbi, bodi si privatni, bodi si javni, da pride tisti, ki hoče nasprotovati, s tehtnimi razlogi in se ne poslužuje tacihi dokazov, ki so vsacemu na razpolaganje: „Kaj boš to govoril, saj nič ne veš!“ Tako lahko govori sleherni priprosti čevljarski vajenec olikanemu, izobraženemu človeku, sosebno ako živi v taki domišljiji, kakor brezimni gospod dopisnik, pristojala bi pa vendar druga bolj fina taktika. Ne bom se tu v daljšo polemiko spuščal ter preidem koj v „medias res“ z željo, da bi se gospod brezimni dopisnik v svojih dopisih v bodoče posluževal bolj fine taktike in stvarnih dokazov.

Kaj pa sem pregrešil, vprašam, da me je doletela čast kritike sicer gotovo veččega, ali vendar za socialno življenje še premalo olikanega gospoda dopisnika? Vsa pregreha obstoji v tem, da sem si usojal prositi gospoda župana, naj blagovoli v bodoče ozirati se na sledeče nedostatke naše občinske uprave:

1. Naj se po predpisih občinskega reda mestni proračun napravi vsaj dva meseca pred novim letom, računski zaključek pa vsaj tri mesece po novem letu;

2. naj se seje redno, kakor je v opravljenem redu označeno, vrše prvi torek vsacega meseca in naj se dnevni red seje občinskim svetovalcem vsaj 48 ur poprej naznani.

To se dosedaj ni zgodilo, akoravno bi ta „red“ občinski upravi ne škodoval.

Glavna točka, zaradi katere se veledomišljavi gospod dopisnik v me zaganja, je pa organizacija mestnih uradov. Kdor je zasledoval seje občinskega sveta v teku zadnjih dveh let, temu je gotovo znan sklep občinskega sveta, da se mora do konca aprila 1889. leta izdelati popolni načrt organizacije mestnih uradov, sosebno mestne blagajnice, o kateri se je blagovoli g. župan sam izrazil, da je „unicum“ na svetu.

Jaz nisem v svojem govoru navel nobenega načrta, kako naj se organizira; kaj takega bi si ne usojal prisvajati, ker moral bi imeti veledomišljavost g. dopisnika. Navel sem le nekatere istinite nedostatke naše mestne blagajnice, katerih ni nihče ovrgel in katerim tudi ni nobeden izmed občinskih svetovalcev v javni seji ugovarjal.

Če je morda brezimni gospod dopisnik iz kroga občinskega sveta, bilo bi gotovo bolj moško, tam govoriti, kakor da se šopiri pod krinko brezimnosti v listu.

Zalostno bi bilo, ko bi se smel občinski svetovalec vtikati le v take reči, v katerih je on strokovnjak. Svoje pomisleke sme in mora povedati na merodajnem mestu; če niso ti utemeljeni, je dolžnost g. župana, da jih zavrne, kar se pa o priliki proračunske debate v zadnji seji občinskega sveta ni zgodilo, nego je gospod župan celó sam pripoznal, da so vsi navedeni pomisleki tudi istiniti.

Navel sem nadalje, da nekateri odseki svojih dolžnosti ne izvršujejo, tako odsek za kanalizacijo in stalni mestni zdravstveni svet. Ta dva odseka sta le na papirju, in ako se bode tako postopalo,

zgubita vsako avtoriteto pri občinstvu, akoravno imata ta dva odseka velikansko nalogo izvršiti.

To so bili pomisleki, katere sem jaz navel v obče gledé občinske uprave; vzdržujem jih še vedno od prvega do zadnjega. In če mi kdo dokaže, da le ena beseda ni resnična in le en pomislek ne utemeljen, prekličem vse, kar sem govoril. Toliko v odgovor morebiti celó veččemu, ali v svojih argumentih ne posebno izbirčenemu brezimnemu gospod dopisniku iz Ljubljane, zatrjevaje mu, da mu gledé občinske uprave lahko še nadalje služim. Moja navada je javno, ne skrito kritikovati; zaradi tega bilježim gospod dopisniku udani

Dr. Gregorič.

Piccoli-jeva tinktura za želodec

je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—58)

Tuji.

3. aprila.

Pri **Maliču**: Baumgärtner, tovarnar; dr. Kirehhamer, zobozdravnik; Reich, Uslirz, trgovec; Höchsmann in Schaffer, potovalec, z Dunaja. — Okorn iz Ljubljane. — Herman, potovalec, iz Prage. — Plantan, bilježnikova soproga, iz Radovljice. — Sesić iz Zagreba. — Knabl, vodja strokovne šole; Rom, trgovec, in Kren, iz Kočevja.

Pri **Stonu**: Lawi, Töpfer, Prossinagg, Popper, Wiethe, Berger, trgovec; Noel, z Dunaja. — Žizek, doktorjeva soproga, s sinom, iz Gradea. — Lončarič iz Sela. — Moline iz Tržiča. Schmidt, zasebnik; Krzejensky, uradnikova soproga, iz Prage. — Golmajer, župnik, iz Javorja. — Verhove, e. kr. profesor, s soprogo, iz Novega Mesta. — Jančar, šolski vodja v pok., iz Boršta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	732.3	14	sl. svzh.	jasno	
4. 2. u. pop.	732.0	17.7		del. jasno	0.00
9. u. zveč.	733.4	3.8	sl. vzh.	jasno	
7. u. jut.	733.6	2.0	sl. zap.	oblačno	1.10
5. 2. u. pop.	731.7	13.0	sl. vzh.		dež
9. u. zveč.	733.0	8.2			

Srednja temperatura obeh dni 5.6°, in 7.7°, oziroma za 2.7° in 0.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

6. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 18% davka)	92 gld 15 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 18% „	92 „ 25 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 65 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 85 „
Akcije avstr.-ogerske banke	987 „
Kreditne akcije	299 „
London	115 „ 85 „
Srebro	— „
Francoski napoleond.	9 „ 20 „
Cesarski cekini	5 „ 47 „
Nemške marke	56 „ 82½ „

Osem odlikovalnih kolajn!

Priznana najboljša

ročne harmonike

dobé se pri

Ivanu N. Trimmel-u

na DUNAJI, VII., Kaiserstrasse 74, postajališče tramwaya, črta proti dvorcu.

(24—7) Največja zaloga

muzikalnega orodja, zanesljiv izdelek, nizke cene.

Geniki zastoj.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 30. junija 1890	frankov	111.610.613
Letni dohodki premij in obresti dne 30. junija 1890		20.084.349
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanda (1848)		234.804.082
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, valed česar iznaša v dobi društvenega obstanda skupni znesek vloženih ponudb		55.985.275
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno		1.666.812.555

glavni zastop v Ljubljani

(12—4)

pri

Gvidu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3 b.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.